

T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK

SORU MODÜLÜ

› Demokratikleşme Çabaları

- › Atatürk Dönemi'nde Demokratikleşme Yolunda Atılan Adımlar
- › Mustafa Kemal'e Suikast Girişimi
- › Türkiye Cumhuriyeti'ne Yönelik Tehditler

› Atatürk Dönemi Türk Dış Politikası

- › Atatürk Dönemi Türk Dış Politikasının Temel İlke ve Amaçları
- › Atatürk Dönemi Türk Dış Politikası'nda Yaşanan Gelişmeler
- › Hatay'ın Türkiye'ye Katılması

1. Demokratik toplumlarda ülke yönetimine farklı görüşlerin yansıtılması önemlidir. Demokrasinin olmazsa olmazı olan bu durum, güçlü toplumların ortaya çıkmasına katkı sağlar.

Atatürk Dönemi'nde toplumda bu gelişmeyi ortaya çıkarmak için aşağıdaki uygulamalardan hangisi gerçekleştirilmiştir?

- A) Millet Mektepleri açılmıştır.
B) Türk Medeni Kanunu kabul edilmiştir.
C) Çok partili siyasi hayata geçilmeye çalışılmıştır.
D) Tekke, zaviye ve türbeler kapatılmıştır.

2.

Ülkemizde demokratikleşme ve millî iradeyi hayata geçirme çalışmaları adım adım gerçekleşmiştir. Öncelikle Büyük Millet Meclisi açılmış halkın kendi kendini yönetmesi sağlanmıştır. Hemen arkasından millî iradeye gölge düşüren saltanat kaldırılmıştır. Bu durum yeniliklerin önündeki engellerden birinin kalkmasını sağlamıştır. Demokrasiye en uygun olan yönetim şekli de hayata geçirilerek demokrasi güçlendirilmiştir. Düşünce özgürlüğünü demokrasinin bir parçası olarak gören Atatürk, mecliste farklı düşüncelerin temsil edilmesini sağlamak için çok partili siyasi hayata geçme çalışmaları yapmıştır.

Verilen metne bakılarak ülkemizde;

- I. millî egemenlik ilkesini güçlendirme,
II. çoğulculuk ilkesini meclise yansıtma,
III. yapılacak yeniliklere ortam oluşturma

faaliyetlerinden hangilerinin gerçekleştiği söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) I ve III
D) I, II ve III

3. I. Mecliste farklı düşüncelere sahip milletvekilleri bulunmaktaydı. Buna bağlı olarak mecliste birçok grup oluşmuş ancak siyasi parti kurulmamıştı.

Bu durumun sebepleri arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilebilir?

- A) Vatanın bağımsızlığına öncelik verilmesi
B) Vekillerin siyasi partilerden haberinin olmaması
C) Vekillerin farklı mesleklere sahip olması
D) 1921 Anayasası'nın siyasi partileri yasaklaması

4. Siyasi partiler farklı düşünceleri temsil eder. Siyasi partiler sayesinde farklı düşüncelere sahip bireylerin düşünceleri mecliste temsil edilme fırsatı bulur.

Bu durum aşağıdaki faaliyetlerden hangisinin gerçekleşmesini sağlamıştır?

- A) Cumhuriyetin ilan edilmesini
B) Çoğulculuk ilkesinin uygulanmasını
C) Halk Fırkasının kurulmasını
D) Halk meclisinin oluşturulmasını

5. Muhalefet partileri iktidar partilerinin yaptığı uygulamaları takip eder, bu uygulamaların yanlış olanlarını tespit ederek ilgili iktidar partisini uyarır. Konuyla ilgili kendi önerilerini söyler. İktidar partisi de bu önerileri dikkate alır.

Bu durum;

- I. iktidar ve muhalefet partilerinin ülke yönetiminde birlikte aktif rol olması,
II. demokratik yönetim anlayışının gelişmesi,
III. hükûmet çalışmalarının denetlenmesi

sonuçlarından hangilerinin ortaya çıkmasına katkı sağlar?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) I ve III
D) I, II ve III

6. 1929 Dünya Ekonomik Bunalımı ülkemizi de etkilemişti. Zaten savaş yorgunu olan halkımız, ekonomik sorunlar yaşamaya başlayınca hükûmete tepki göstermeye başladı. Yurt gezileriyle bu durumu fark eden Mustafa Kemal, arkadaşı Fethi Bey'den parti kurmasını istedi.

Mustafa Kemal bu davranışı ile;

- I. hükûmetin ekonomi politikalarının denetlenmesi,
- II. farklı politikalar üretilmesi,
- III. tek parti sistemiyle ülkenin yönetilmesi

amaçlarından hangilerini gerçekleştirmek istemiştir?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) I ve III D) I, II ve III

7.

Cumhuriyet Halk Fırkasının Özellikleri:

- Cumhuriyetçilik ve laiklik ilkelerine bağlıdır.
- Devletçi ekonomi modelini savunur.
- Köklü inkılapların yapılması gerektiğini savunur.

Serbest Cumhuriyet Fırkasının Özellikleri:

- Cumhuriyetçilik ve laiklik ilkelerine bağlıdır.
- Liberal ekonomi modelini savunur.
- Kadınlara siyasi haklar verilmesi gerektiğini savunur.

Buna göre, Cumhuriyet Halk Fırkası ve Serbest Cumhuriyet Fırkası ile ilgili;

- I. halk egemenliği ile din ve vicdan özgürlüğünü benimsedikleri,
- II. ekonomi politikalarının aynı olduğu,
- III. yenilik yapmak istedikleri

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) I ve III D) I, II ve III

8.

Ülkemizin ilk partisi olan Halk Fırkasının üyeleri arasında görüş ayrılıkları oluşmaya başladı. Bazı inkılapların yapılış ve uygulanış biçimleri parti içinde muhalif grubun oluşmasına neden oldu ve bu grup içinde yer alan milletvekillerinden bazıları istifa etti. Daha sonra bu vekiller Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası adıyla yeni bir parti kurdu.

Verilen metne bakılarak aşağıdaki yargılardan hangisi söylenebilir?

- A) Halk Fırkası, Millî Mücadele komutanları tarafından kurulmuştur.
B) Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası ülkemizin ilk muhalifet partisi olmuştur.
C) Halk Fırkası yapılan seçimleri kaybetmiştir.
D) Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası cumhuriyet karşıtı görüşler savunmaktadır.

9. Terakkiperver Cumhuriyet Fırkasının programında "Halkın düşünce ve inançlarına saygılıyız." ifadesi yer almıştır. Bu politikadan cesaret alan bazı çevreler yönetim şekline karşı harekete geçmiştir.

Bu durum;

- I. cumhuriyet karşıtı kişilerin cesaret alması,
- II. Terakkiperver Cumhuriyet Fırkasının iktidar olması,
- III. serbest ekonomi piyasasının kurulması

sonuçlarından hangilerini ortaya çıkarmıştır?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) I ve III D) I, II ve III

TEST 2

Atatürk Dönemi'nde Demokratikleşme Yolunda Atılan Adımlar

1.

Terakkiperver
Cumhuriyet
Fırkası

Atatürk
Dönemi'nde
kurulan partiler

Serbest
Cumhuriyet
Fırkası

?

Kavram haritasında, “?” işareti ile boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılabilir?

- A) Cumhuriyet Halk Fırkası
- B) İttihat ve Terakki Partisi
- C) Demokrat Parti
- D) Millî Kalkınma Partisi

2.

D Y

I. Saltanatın kaldırılması, laikliğin gerçekleştirilmesi yolunda atılan ilk adımdır.

✓

II. Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası, 31 Mart Olayı sonucunda kapatılmıştır.

✓

III. Cumhuriyetin ilanıyla meclis hükûmeti sisteminden kabine hükûmeti sistemine geçilmiştir.

✓

IV. Atatürk Dönemi'nde çok partili hayata geçilememiştir.

✓

Yukarıdaki doğru-yanlış tablosunda verilen numaralanmış bilgilerden hangileri hatalı işaretlenmiştir?

- A) Yalnız II
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) III ve IV

3.

Demokratikleşme Yolunda Atılan Adımlar

TBMM'nin açılması

Saltanatın kaldırılması

?

Millî egemenliğin sağlanması

Yukarıdaki diyagramda “?” olan yere aşağıdakilerden hangisi yazılamaz?

- A) Cumhuriyetin ilanı
- B) 1921 Anayasası'nın kabulü
- C) Çok partili rejim denemeleri yapılması
- D) Kabotaj Kanunu'nun çıkarılması

4.

Aşağıdaki gelişmelerden hangisi diğerlerinden sonra gerçekleştirilmiştir?

- A) TBMM'nin açılması
- B) Halifeliğin kaldırılması
- C) Cumhuriyet Halk Fırkasının kurulması
- D) Terakkiperver Cumhuriyet Fırkasının kapanması

5.

Cumhuriyet'in ilk yıllarında Atatürk'ün kurduğu parti ile başlayan demokratikleşme süreci daha sonra çok partili hayata geçiş denemeleri ile devam etmiştir.

Buna göre,

- I. Cumhuriyet Halk Fırkası,
- II. Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası,
- III. Serbest Cumhuriyet Fırkası

partilerinden hangileri çok partili hayata geçiş denemeleri sürecinde kurulmuştur?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III

6. Aşağıdakilerden hangisi Terakkiperver Cumhuriyet Fırkasının kurucuları arasında yer almaz?

A)

Kâzım Karabekir

B)

Adnan Adıvar

C)

Fethi Okyar

D)

Refet Bele

7. Cumhuriyet Halk Fırkası, 1930'lu yıllarda devletçi ekonomik modeli uygulamaya başladı.

Bu gelişmenin sebepleri arasında;

- I. özel sektörün beklenen yatırımı gerçekleştirememesi,
- II. dünyadaki ekonomik krizin ülkemizi de etkilemesi,
- III. yabancı devletlerden yardım beklenmesi

durumlarından hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) I, II ve III

8. Atatürk Dönemi'nde çok partili hayata geçme amacıyla bir takım denemeler yapılmıştır.

Bu girişimlerin, aşağıdakilerden hangisini gerçekleştirmeye yönelik olduğu söylenemez?

- A) Millî iradeyi meclise tam olarak yansıtmak
- B) Demokrasiyi güçlendirme
- C) Halkın istek ve görüşlerine mecliste yer verme
- D) Meclisteki siyasal anlaşmazlıkları artırma

9. 12 Ağustos 1930'da kurulan Serbest Cumhuriyet Fırkası üç ay sonra Fethi Bey tarafından kapatıldı. Bu olaydan sonra ancak 1945 yılında çok partili siyasi hayata geçilebilmiştir.

Verilen bilgiye bakılarak;

- I. Atatürk Dönemi'nde çok partili hayata geçiş denemelerinin başarısızlıkla sonuçlandığı,
- II. 1930'lu yıllarda ülkemizde çok partili hayat için uygun ortamın bulunmadığı,
- III. Ülkemizin uzun yıllar tek partiyle yönetildiği

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) I, II ve III

10.

"Millî egemenlik temeline dayanan ve özellikle cumhuriyet yönetimine sahip bulunan ülkelerde siyasal partilerin varlığı doğaldır. Türkiye Cumhuriyeti'nde de bir diğerini denetleyici partilerin kurulacağına şüphe yoktur."

(Atatürk'ün Söylev ve Demeçleri, s. 645-646)

Buna göre, siyasi partilerin kurulma amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yargı işlerini denetlemek
- B) İşsizliği azaltmak
- C) İktidar partisini denetlemek
- D) Bütçe tasarısı oluşturmak

1.

"Boşa çıkarılan suikast teşebbüsünden sonra vatan-daşlarımdan aldığım mektup ve telgraflar beni çok mutlu etti. Bu elim olayın benim şahsımdan ziyade cumhuriyetimize ve onun prensiplerine yönelik olduğuna şüphe yoktur. Temeli, büyük Türk milletinin vicdanında, akıl ve şuurunda atılmış olan cumhuriyetimizin, bir vücudun koparılması ile yok olacağını zannedenler çok zayıf akıllı bahtsızlardır. Benim naçiz vücudum bir gün elbet toprak olacaktır. Fakat Türkiye Cumhuriyeti ilelebet payidar kalacaktır."

(Atatürk'ün Söylev ve Demeçleri, s. 479 / Düzenlenmiştir.)

Mustafa Kemal'in bu sözlerinden hareketle aşağıdaki yargılardan hangisi söylenebilir?

- A) Mustafa Kemal'e düzenlenen suikastın temel nedeni cumhuriyeti yıkmaktır.
- B) Suikastçılar İstiklal Mahkemelerinde yargılanmıştır.
- C) Olay cumhuriyetin ilanından birkaç gün sonra gerçekleşmiştir.
- D) İsyancılar İngilizler tarafından kışkırtılmıştır.

2.

Ülkemiz, Asya ve Avrupa arasında köprü konumundadır. Bu durum Asya ve Avrupa arasındaki ulaşımın büyük bölümünün ülkemiz üzerinden yapılmasını sağlamaktadır. Ayrıca Asya ve Avrupa arasında petrol ve doğal gaz ak-tarımlarının büyük çoğunluğu ülkemiz üzerinden gerçekleşmektedir.

Verilen durum ülkemize;

- I. uluslararası alanda enerji koridoru olma,
- II. dünyada güçler dengesinde önemli bir yere sahip olma
- III. dış güçlerin tehdidi altında yaşama

avantajlarından hangilerini sağlamıştır?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) I, II ve III

3.

"Yetiştirilecek çocuklarımıza ve gençlerimize görecekları tahsilin hududu ne olursa olsun en evvel, her şeyden evvel Türkiye'nin istikbaline, kendi benliğine, millî ananelerine düşman olan bütün unsurlarla mücadele etmek lüzumu öğretilmelidir."

Mustafa Kemal'in verilen sözlerine bakılarak aşağıdaki yargılardan hangisi söylenebilir?

- A) Yeni nesillerin eğitim seviyelerinin yükseltilmesi için yatırım yapılmalıdır.
- B) Gelecek kuşaklara millî değerleri koruma duygusu verilmelidir.
- C) Bir ulusun eğitim seviyesi ne kadar yüksek olursa ülke o kadar çok kalkınır.
- D) Millî değerlerimizi koruma görevi sadece eğitim seviyesi yüksek gençlere verilmelidir.

4.

I. Dünya Savaşı'ndan istediğini alamayan İtalya, yayılmacı politika izleyerek Akdeniz ve Orta Doğu'da saldırı tutumları sergilemeye başladı.

Bu durumun sonuçları arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilebilir?

- A) Güney ve güneydoğu sınırlarımızın güvenliği tehlikeye düşmüştür.
- B) İtalya ile müttefiklik antlaşması imzalanmıştır.
- C) Topraklarımız Batılı devletler tarafından koruma altına alınmıştır.
- D) İtalya siyasi yalnızlığa itilmiştir.

5. Cumhuriyetin ilk yıllarında ülkemiz dış tehlikelerle karşı karşıya kalmıştır. Ülke içinde çıkan bir ayaklanmayı kışkırtan İngiltere bu duruma örnek olarak gösterilebilir.

İngiltere'nin bu davranışının amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Milletler Cemiyetine üye olabilmek
- B) Hatay sorununu aleyhimize sonuçlandırmak
- C) Musul sorununu çıkarlarına uygun çözmek
- D) Millî Mücadele hareketini engellemek

6. Atatürk; "Bir milletin büyüklüğü coğrafi yüz ölçümü ile değil, yüreğinin asaleti, ülküsünün yüksekliği ile ölçülür." sözleriyle milletimizin gücünü takdir etmiştir.

Atatürk'ün bu sözüne milletimizin;

- I. emperyalist devletlere karşı direnmesi,
- II. Çanakkale Cephesi'nde Batılı devletlere geçit vermesi,
- III. 15 Temmuz'da hainlerin karşısındaki güçlü duruşu

davranışlarından hangileri örnek olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) I, II ve III

7. Ülkemizde 13 Şubat 1925'te Doğu Anadolu'da bir isyan çıktı ve bu isyan İngilizler tarafından desteklenerek daha büyük alana yayıldı.

İngilizlerin bu davranışının sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Musul'u Türkiye'yi bırakmamak
- B) İslam dünyasına lider seçmek
- C) Saltanat sistemini geri getirmek
- D) Müslümanların haklarını korumak

8. "Girmeden tefrika bir millete, düşman giremez; Toplu vurdukça yürekler, onu top sindiremez."

Mehmet Âkif Ersoy'un bu dizelerde vurgulamak istediği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Savaşlar bireylere zarar verir.
- B) Birlik ve beraberlik içinde yaşayan milletlere düşman zarar veremez.
- C) Savaş çıkma ihtimaline karşı devletler cephanelerini hazır bulundurmalıdır.
- D) Millî Mücadele döneminde Batılı devletler teknolojik silahlar kullanmıştır.

9. Gazi Mustafa Kemal, İzmir'deki suikast girişiminden sonra, tarihe geçen şu sözünü söylemiştir:

"Benim naçiz vücudum bir gün elbet toprak olacaktır. Fakat Türkiye Cumhuriyeti ilelebet payidar kalacaktır."

Bu sözünden hareketle Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Cumhuriyeti kendi şahsından daha önemli görmektedir.
- B) Suikast girişiminin şahsına yönelik olduğunu düşünmektedir.
- C) Cumhuriyetin geleceği için endişeleri vardır.
- D) Suikast girişimini önemsememiştir.

10. Devletlerin dış politikada güçlü olabilmesinin temel şartı iç politikada güçlü olmasıdır. Çünkü devletlerin içeride yaşadığı bir sorun dış politikada güçlü bir siyaset izlemesini engeller.

Aşağıdakilerden hangisi içeride yaşanan bir sorunun dış politikaya etkisine örnek gösterilebilir?

- A) I. İnönü Savaşı'nın kazanılması-Moskova Antlaşması'nın imzalanması
- B) Doğu Anadolu'da ayaklanma çıkması-Musul'un kaybedilmesi
- C) TBMM'ye karşı çıkarılan isyanlar I. İnönü Savaşı'nın kazanılması
- D) Halifeliğin kaldırılması-Diyanet İşleri Başkanlığının kurulması

1.

Suikast girişiminin duyulmasından sonra Mustafa Kemal halkı selamladı ve şunları söyledi "...Ben ölürsem soylu milletimizin beraber yürüdüğümüz yoldan asla ayrılmayacağı düşüncesindeyim; bu konuda içim oldukça rahat. Düşmanlarımız düşünebildikleri kin dolu çarelere istedikleri kadar başvursunlar etsinler. Onların son güçleriyle hareketleri bizim inkılap ateşimizi söndüremez..."

Hakimiyet-i Millîye, 20 Haziran 1926

Atatürk'ün bu sözlerinden hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) İzmir Suikastı girişiminin asıl hedefi Atatürk'ün yaptığı yeniliklere son vermektir.
- B) Suikast girişiminden sonra halk Atatürk'e olan desteğinden vazgeçmiştir.
- C) İnkılap hareketlerine bir süre ara verilmiştir.
- D) Atatürk'ün ölmesiyle birlikte İnkılap çalışmaları son bulacaktır.

2. Cumhuriyet rejimini benimseyemeyen bir grup, Mustafa Kemal'e suikast düzenleyerek cumhuriyeti ortadan kaldırmaya çalıştı. Bu suikastı Mustafa Kemal'in İzmir gezisi sırasında yapacaklardı. Ancak Mustafa Kemal'in İzmir gezisinde bir gün gecikme oldu. Bu durum suikastçıların planının ortaya çıkmasını sağladı. Suikastçılar gece yarısı düzenlenen operasyonla yakalandı ve İstiklal Mahkemelerinde yargılandı.

Verilen bilgiye bakılarak,

- I. Ülkemizde yeniliklere karşı olan bazı kişiler bulunmaktadır.
- II. Suikastçılar hukuksal yollarla cezalandırılmıştır.
- III. Mustafa Kemal İzmir gezisini gerçekleştirememiştir.

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) I, II ve III

3. Ülkemizin güvenliğini tehlikeye düşürmeye çalışan devletlerden biri de İtalya olmuştur. Akdeniz ve Orta Doğu'da izlediği saldırgan politika ülkemizin toprak bütünlüğünü tehdit etmiştir.

Bu durum karşısında Türkiye;

- I. dost ülkelerle iş birliği yapıp sınırlarını koruma,
- II. İtalya'ya karşı savaş ilan etme,
- III. millî çıkarları, ön planda tutma

davranışlarından hangilerini gerçekleştirmiştir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) I, II ve III

4. Ülkemizin dünya siyasetinde söz sahibi olmasında;

- I. Karadeniz ve Akdeniz'i birbirine bağlayan su yollarına sahip olması,
- II. uluslararası alanda enerji koridoru rolünü üstlenmesi,
- III. Asya-Avrupa ülkeleri arasındaki ulaşım yollarını bu-lundurması

unsurlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) I, II ve III

5. 15 Haziran 1926'da Mustafa Kemal İzmir'e seyahat edecekti. Bazı hainler bu gezi sırasında Mustafa Kemal'i öldürmek için suikast planladılar. Eski milletvekili Ziya Hurşit'in de içinde bulunduğu suikastçıların planı, suikastı gerçekleştirdikten sonra kalabalığın arasına karışıp izlerini kaybettirmek, sonra da Sakız Adası'na kaçmaktı ----

Bu bilgilerde Mustafa Kemal'e suikast girişimi ile ilgili aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabına ulaşamaz?

- A) Suikastçılara hangi cezalar verilmiştir?
B) Suikastın ne zaman yapılması planlanmıştır?
C) Suikast kime karşı gerçekleştirilmek istenmiştir?
D) Suikastın nerede yapılması kararlaştırılmıştır?

6.

Öğretmen

Cumhuriyetin ilk yıllarında ülkemiz bazı dış tehditlerle karşı karşıya kalmıştır.

Öğretmen bu sözlerine;

- I. İngiltere'nin Musul'u mandası altına almak için ülkemizde çıkan karışıklığı desteklemesi,
II. padişah tarafından kurulan halifelik ordusunun TBMM'ye karşı isyan çıkarması,
III. İzmir gezisinde Atatürk'e suikast yapılmak istenmesi

olaylarından hangilerini örnek verebilir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) I ve III
D) I, II ve III

7. Ülkemize yönelik tehditleri yok etmek için Türk vatandaşı olarak hepimize görevler düşmektedir. Bu görevlerin başında; cumhuriyetimizi yarınlara taşıma bilincinde olmak ve tehditlere karşı omuz omuza hareket etmek gelmelidir.

Bu durumun sonuçları arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Millî değerlerimizi korumuş oluruz.
B) Cumhuriyetimiz ilelebet yaşar.
C) Dış güçler ülkemize zarar veremez.
D) İthalat oranımız artar.

8. "Bilelim ki kazandığımız zafer milletin kuvvetlerini birleştirmesinden ileri gelmiştir. Eğer aynı zaferleri ileride de kazanmak istiyorsak aynı esasa dayanalım, aynı yolda yürüyelim."

Mustafa Kemal'in sözlerine bakılarak;

- I. Millî Mücadele'nin kazanılmasında halkın birlik ve beraberlik içinde hareket etmesinin etkili olduğu,
II. birlik ve beraberliğimizin sonraki yıllarda da devam etmesi gerektiği,
III. başarılı olmak için milletçe ortak hareket etmenin gerekli olduğu

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) I ve III
D) I, II ve III

9. Cumhuriyetin ilk yıllarında İngiltere, ülkemizde ortaya çıkan bir karışıklığı desteklemiştir.

İngiltere'nin bu faaliyeti ile;

- I. Musul sorununun kendi çıkarlarına uygun çözülmesini sağlamak,
II. Amerika'nın takdirini kazanmak,
III. birlik ve beraberliğimize zarar vermek

amaçlarından hangilerini hedeflediği savunulabilir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) I ve III
D) I, II ve III

TEST 1

Türk Dış Politikasının Temel İlkeleri / Dış Politikada Yaşanan Gelişmeler

1. Ülkemiz, uluslararası ilişkilerde barış yanlısı bir politika izlemiştir. Dost olarak yaklaşan ülkelerle ilişkilerini geliştirirken düşmanca tavır takınan ülkelere de taviz vermemiştir.

Bu duruma aşağıdakilerden hangisi örnek gösterilemez?

- A) Nüfus mübadelesi sorununda Yunanistan'a karşı kararlı bir tutum takınması
- B) Milletler Cemiyetine üye olması
- C) Musul sorununun çözümü için Milletler Cemiyetine başvurusu
- D) İzmir İktisat Kongresi'ne çeşitli meslek gruplarından kişilerin katılması

2. Tevhid-i Tedrisat Kanunu ile yabancı okulların sahip olduğu bütün ayrıcalıklara son verilmiştir. Bu kanunla Millî Eğitim Bakanlığına bağlanan okullar, Türk müfettişler tarafından denetlenmeye başlamış, tarih ve coğrafya gibi derslerin Türk öğretmenler tarafından okutulması kararlaştırılmıştır.

Buna göre yabancı okullar ile ilgili;

- I. sorunların ülke çıkarlarına uygun olarak çözüldüğü,
- II. temelinde milliyetçilik ilkesinin bulunduğu,
- III. Yunanistan ile ilişkilerin bozulmasına neden olduğu

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) I, II ve III

3. Yunanistan ile Türkiye arasında yaşanan mübadele sorunu çözülünce iki ülke arasında dostluk köprüleri kuruldu. Ayrıca Yunanistan Başbakanı Venizelos ile Türkiye Başbakanı İnönü'nün karşılıklı ziyaretleri de bu ilişkinin güçlenmesini sağladı. Yunanistan ile II.Dünya Savaşı tehlikesine karşı sınırların güvenliğine yönelik birliktelik oluşturulmuştur.

Metinde anlatılan bu durum aşağıdaki gelişmelerden hangisine ortam hazırlamıştır?

- A) Sadabat Paktının imzalanmasına
- B) Balkan Antantının imzalanmasına
- C) Türkiye'nin Milletler Cemiyetine girmesine
- D) Türk vatandaşlarının Yunanistan'da kalmasına

4. (I) Lozan Barış Antlaşması'na göre Boğazlar bölgesi askerden ve silahtan arındırılarak Milletler Cemiyetine bağlı uluslararası bir komisyona bırakılmıştı. (II) Milletler Cemiyetinin silahlanmanın önüne geçememesi ve Almanya, İtalya ve Japonya gibi devletlerin saldırgan tutumlarını önleyememesinden dolayı Türkiye, 10 Nisan 1936'da Lozan Barış Antlaşması'nı imzalayan devletlere bir nota göndererek Boğazların güvenliğine yönelik endişelerini giderecek yeni bir antlaşma yapılmasını istedi. (III) Montrö Boğazlar Sözleşmesi'yle Uluslararası Boğazlar Komisyonu kaldırıldı, Boğazların yönetimi ve savunması Türkiye'ye bırakıldı. (IV) Bu sözleşmeyle Türkiye'nin Boğazlar üzerindeki egemenliği ve bağımsızlığı tam olarak sağlandı ve dış devletler nezdinde saygınlığı arttı.

Bu metindeki numaralanmış cümlelerin hangisinde Montrö Boğazlar Sözleşmesi'nin nedenleriyle ilgili bilgi verilmiştir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

5. • Boğazlar, başkanı Türk olan bir komisyon tarafından yönetilecek.
- Boğazların güvenliği Milletler Cemiyetinin sorumluluğunda olacak.
- Boğazların her iki yakasında askerden arındırılmış bölge bulundurulacak.

Lozan Antlaşması'nın Boğazlarla ilgili maddelerine bakılarak;

- I. ülkemizin egemenlik haklarının zedelendiği,
- II. ülkemizin Boğazları koruyamayacak kadar güçsüz olduğu,
- III. Boğazların uluslararası alanda görüldüğü

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) I, II ve III

6.

Lozan Konferansı'nda Türkiye, Musul'u Misakımillî sınırları içinde gördüğü için, İngilizler de bölgedeki petrole sahip olmak istediği için sert tartışmalar yaşandı ve bu sorunlar çözüme kavuşmadı.

Türkiye ile İngiltere arasında yapılacak ikili görüşmelerle çözülmesi kararlaştırıldı. İstanbul'da başlayan görüşmelerde Türkiye bölgenin geleceğinin halk oylamasıyla belirlenmesini teklif etti fakat İngiltere bunu kabul etmedi. Sonuç olarak yine uzlaşma olmadı.

Sonuçsuz kalan görüşmeler sonrasında konu Milletler Cemiyetine taşındı. Milletler Cemiyeti de Musul'un İngiltere mandası altındaki Irak'a bırakılmasına karar verdi.

Türkiye, Musul'u güç kullanarak almaktan başka çare kalmadığını görerek savaş hazırlıklarına başladı. Bu süreçte çıkan Şeyh Sait İsyanı'nın da etkisiyle ülke içindeki düzenin sağlanmasına öncelik veren Türkiye, 5 Haziran 1926'da İngiltere ile Ankara Antlaşması'nı imzalayarak Musul'un Irak'ta kalmasını kabul etti.

Musul Sorunu ile ilgili verilen bu diyagramdan aşağıdaki çıkarımlardan hangisi yapılamaz?

- A) Türkiye'nin aleyhine çözülmüş ve Misakımillî'den taviz verilmiştir.
- B) İngiltere, sömürge emelinden vazgeçmiştir.
- C) Bir iç sorun bir dış sorunun çözümünü olumsuz etkilemiştir.
- D) Milletler Cemiyeti, devletlerarası hukuka aykırı davranmıştır.

7.

1930'lu yıllarda dünya devletleri arasında gerginliğin artmasına rağmen ülkemiz, izlediği barışçılık politikasından vazgeçmedi. Kendi sorunlarını çözerken kullandığı bu stratejisini uluslararası alanda iş birliği ilkesiyle pekiştirdi.

Buna göre ülkemiz uluslararası alanda;

- I. huzur,
- II. güven,
- III. dostluk

politikalarından hangilerini izlemiştir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) I, II ve III

8.

Türkiye Cumhuriyeti Lozan Barış'ından sonra inkılaplara hız vermişti. Ancak inkılap karşıtları İngiltere'nin de desteği ile Doğu Anadolu'da isyan başlattılar. İngiltere, ülkedeki bu karışıklıktan yararlanmayı amaçlıyordu.

İngiltere'nin böyle davranmasında aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Musul petrollerine sahip olmak
- B) Türkiye'nin Milletler Cemiyetine üye olmasını engellemek
- C) İnkılapların yapılmasını engellemek
- D) Lozan Barış'ı koşullarını geçersiz kılmak

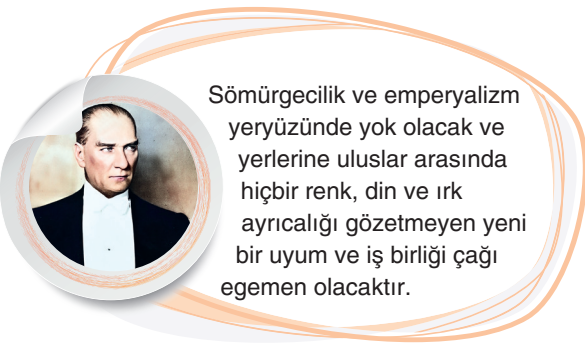
1. Aşağıdaki tabloda Osmanlı borçlarının ülkelere dağılımı verilmiştir.

Osmanlı Borçlarının Ülkelere Dağılımı (13.06.1928, Paris)			
Ülkeler	Borç Tutarı (Lira)	Ülkeler	Borç Tutarı (Lira)
Türkiye	84.597.495	Hicaz	1.499.518
İtalya	243.000	Arnavutluk	1.633.233
Bulgaristan	1.776.354	Yunanistan	11.054.534
Yugoslavya	5.435.597	Suriye-Lübnan	11.108.858
Filistin	3.284.429	Yemen	1.182.104
Irak	6.772.142	Diğer	1.017.626
Toplam			129.605.090

Tabloya göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) En fazla borç düşen ülke Türkiye olmuştur.
 B) Osmanlı Devleti'nin toplam 130 milyon liraya yakın borcu vardır.
 C) Türkiye'den sonra en fazla borç Yugoslavya'nındır.
 D) Verilen devletler arasında en az borcu olan ülke İtalya'dır.

2.

Atatürk, bu sözünü gelecekteki dünya devletlerinin nasıl olması gerektiğini vurgulamıştır?

- A) Sömürgeci
 B) Barışçı
 C) Milliyetçi
 D) Kuvvetli

3.

Atatürk Dönemi dış politikada II. Dünya Savaşı tehlikesine karşı önlemler alınması ve barışın korunması için bazı gelişmelere imza atılmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu duruma örnek gösterilemez?

- A) Milletler Cemiyetine üyelik
 B) Nüfus mübadelesi
 C) Balkan Antantı
 D) Sadabat Pakı

4. İngiltere'nin Musul meselesi üzerinde ısrarlı davranmasının **öncelikli** nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Türkiye'nin İslam dünyası üzerindeki etkinliğini kırmak istemesi
- B) Musul'un zengin petrol yataklarına sahip olması
- C) İngiltere'nin büyük ve güçlü bir Türkiye'yi istememesi
- D) Arapların, Türkiye'ye karşı İngiliz yönetimini tercih etmesi

5. Atatürk, Lozan Barış Antlaşması ile ilgili şunları söylemiştir.

"Lozan barışı, geneli bakımından bizi hoşnut ediyor. Biz bu antlaşmaya tümüyle uyacağız. Çözümlememiş meseleler için dostça çözüm biçimleri bulunacağını ümit ediyoruz. Yakın bir gelecekte şimdiye kadar çözümlenemeyen meselelerin kesin olarak çözüm yoluna yaklaştığını görmek istiyoruz."

Bu bilgilere göre,

- I. Lozan çözüme kavuşturulamamış ve Lozan'dan sonraya kalan sorunlar olmuştur.
- II. Atatürk, Türkiye'nin sorunlarının çözümünde uzlaşmacı ve barışçı bir tutum sergileceğini vurgulamıştır.
- III. Sorunların tümü Misakımillî kararlarına uygun olarak çözülmüştür.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

6. Türk dış politikası Atatürk'ün görüş ve uygulamalarıyla yön verdiği ilkelere göre belirlenmiştir.

Buna göre Türkiye'nin dış politikada aşağıdakilerden hangisini benimsediği söylenemez?

- A) Dünya barışını korumak
- B) Çağdaş medeniyetler seviyesine ulaşmak
- C) Yurtta barış ve huzuru sağlamak
- D) Yayılmacı bir anlayış gütmek

7. Nüfus mübadelesinde Türkiye ile Yunanistan arasında bir ara anlaşmazlık olmuş ve Yunanistan Türklerin mallarına el koymaya başlamıştır. Bu durum üzerine Türkiye de Rumların mallarına el koyarak aynı karşılığı vermiştir.

Bu durum Atatürk'ün aşağıdaki dış politika ilkelerinden hangisiyle ilişkilendirilebilir?

- A) Karşılıklılık
- B) Barış
- C) Gerçekçilik
- D) İç kamuoyunu dikkate alma

8. Atatürk dış politikada mevcut şartlara göre hareket etmiş, hayaller peşinde koşmamıştır.

Atatürk'ün dış politikada izlediği bu yol aşağıdaki ilkelere hangisidir?

- A) Tam bağımsızlık
- B) Barış
- C) Gerçekçilik
- D) Dünya kamuoyunu dikkate alma

1. Almanya, İtalya ve Japonya'nın saldırgan politikalar izlemeleri, dünyanın yeniden genel bir savaşın eşiğine gelmesine neden oldu. Bu nedenle; Türkiye, Yunanistan, Yugoslavya ve Romanya Balkan Antantını; yine Türkiye, İran, Irak ve Afganistan da Sadabat Paktını kurdular.

Bu bilgiler dikkate alındığında, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Balkan Antantı ve Sadabat Paktının birbirine karşıt güçler tarafından oluşturulduğu
- B) Yunanistan ile iyi ilişkiler kurulduğu
- C) Savaş tehdidinin bölgesel iş birliğine neden olduğu
- D) Türkiye'nin sınırlarını korumaya yönelik politika izlediği

2. II. Dünya Savaşı öncesinde Türkiye; güvenliğini sağlamak ve yayılmacı politika izleyen devletlere karşı bölgesel güç birliği oluşturmak amacıyla bazı çalışmalar yapmıştır.

Buna göre Türkiye'nin;

- I. Balkan Antantı ve Sadabat Paktını kurması,
- II. ölçü, saat ve rakamlarını değiştirmesi,
- III. Montrö Boğazlar Sözleşmesi'ni imzalaması

çalışmalarından hangilerini bu amaçla gerçekleştirdiği söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III

3. Atatürk'ün son günlerinde Lozan'dan sonraya kalan bir sorunu Misakımillî kararlarına uygun olarak çözmeye çalışmıştır.

Atatürk'ün son günlerinde çözmeye çalıştığı bu sorun aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hatay
- B) Musul
- C) Yabancı okullar
- D) Borçlar

4.

Atatürk döneminde izlenen dış politikanın esasları nelerdir?

Öğretmenin yazılı sınavda sorduğu bu soruya öğrencilerin verdiği aşağıdaki cevaplardan hangisi yanlıştır?

- A) Devletler arası hukuka bağlı kalmak
- B) Millî bağımsızlıktan taviz vermemek
- C) "Yurtta sulh, cihanda sulh" prensibine bağlı kalmak
- D) Yayılmacı bir politika güderek ülke sınırlarını genişletmek

5. Türkiye, dış politikada sadece Lozan Barış Antlaşması'ndan geriye kalan sorunlarla ilgilenmemiştir. Aynı zamanda yaklaşmakta olan ve gittikçe bir tehdit hâline gelen II. Dünya Savaşı'na karşı da bazı önlemler almıştır. Bu önlemlerden bazıları sınır güvenliğinin sağlanmasına yönelik çalışmalar iken bazıları da dünya barışını korumayı amaçlayan gelişmeler ve birliktelikler içerisinde yer almaktadır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin dünya barışına katkısı ve yaklaşmakta olan II. Dünya Savaşı tehlikesine karşı aldığı tedbirler arasında gösterilemez?

- A) Balkan Antantının imzalanması
- B) Sadabat Paktının kurulması
- C) Saltanatın kaldırılması
- D) Milletler Cemiyetine üye olunması

6. Musul sorunu, Lozan Konferansı'nda bir sonuca bağlanamadı ve Türkiye ile İngiltere arasındaki ikili görüşmelere bırakıldı. 9 ay süren bu görüşmelerden de bir sonuç çıkmayınca İngiltere, sorunu Milletler Cemiyetine götürdü. Milletler Cemiyeti ise Türk nüfusunun çoğunlukta olduğu Musul'u İngiliz mandasındaki Irak'a bıraktı. Türkiye bu kararı kabul etmek istemedi ancak Doğu Anadolu'da çıkan ve İngilizler tarafından da desteklenen Şeyh Said İsyanı Türkiye'yi zor duruma düşürdü. Bu nedenle Türkiye, Musul sorununun çözümüne yönelik Ankara Antlaşması'nı imzaladı.

Verilen metne bakılarak;

- I. Milletler Cemiyetinin tarafı davrandığı,
- II. Türkiye'nin yaşadığı iç sorunun dış politikasını olumsuz etkilediği,
- III. İngiltere'nin Milletler Cemiyetine başkanlık yaptığı

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) I ve III D) I, II ve III

7. Türkiye'nin izlediği barış yanlısı politika dünya devletlerinin beğenisini topladı. Bunun üzerine İspanya Milletler Cemiyetine Türkiye'nin üye olması için öneri sundu. Cemiyet İspanya'nın bu önerisini kabul ederek Türkiye'ye üyelik teklif etti. 18 Temmuz 1932'de Türkiye bu teklifi kabul ederek Milletler Cemiyetine üye oldu.

Verilen bilgiye bakılarak Türkiye ile ilgili;

- I. dünya barışına katkıda bulunduğu,
- II. doğu sınırının güvenliğini sağladığı,
- III. uluslararası alanda saygınlığının arttığı

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) I ve III D) I, II ve III

8.

Balkan Antantı'na Üye Devletler

Verilen haritaya bakılarak Balkan Antantı'na aşağıdaki ülkelerden hangisinin üye olduğu söylenemez?

- A) Bulgaristan B) Yunanistan C) Türkiye D) Romanya